

NYT OM MILJØ & UDVIKLING

September 2012 • Nr. 82

92-gruppen – Forum for Bæredygtig Udvikling er et samarbejde mellem 22 danske miljø- og udviklingsorganisationer.

92-gruppen arbejder for fremme af en bæredygtig udvikling i verden.

Simon de Trey-White / WWF-Canon

Indhold

Danmark har brug for en bæredygtighedskommission	2	Ny klagemekanisme for virksomheders samfundsansvar – et skridt i den rigtige retning	7
Brug for målrettet indsats frem mod dansk bæredygtighed	2	Er det i strid med loven at blive udnævnt som Fairtrade by?.....	8
Miljøministeren må kæmpe for flere midler til biodiversitetsbevarelse	3	Globale bæredygtighedsmål – hva' for en fisk?.....	8
Nej til dansk skifergas	4	Finanslovsforslag: De fattigste glemmes ikke trods krisetid.....	9
Vi skal have verdens bedste klimalov.....	5	Ambitiøst projekt vil give bud på fremtidens landbrug	10
Lave CO ₂ -priser truer dansk og europæisk klimapolitik.....	5	Arrangementer	11
Danmark må afdrage på sin klimagæld	6		

Danmark har brug for en bæredygtighedskommission

Af Per Clausen, medlem af Folketinget, miljøordfører for Enhedslisten

Resultatet af Rio+20 konferencen var ikke videre opmuntrende. Et langt dokument der konstaterede, at verden stadig er i en alvorlig økologisk krise og en stærk opfordring til landene om at igangsætte den grønne omstilling. Men på trods af den store enighed om at grøn omstilling er nødvendig, er det ikke særligt håndgribeligt, hvad grøn omstilling egentlig drejer sig om.

I forbindelse med efterårets finanslovsforhandlinger tager Enhedslisten derfor et krav om, at der nedsættes en bæredygtighedskommission med til forhandlingsbordet. Formålet med kommissionen skal være at gøre den grønne omstilling konkret. At udstikke kursen for omstillingen til en grøn økonomi, der sikrer absolut afkobling mellem den økonomiske aktivitet og miljøpåvirkningerne. Konkret skal kommissionen belyse, hvordan det danske samfund kan reducere sit økologiske fodaftryk til en fjerdedel i år 2030 og en tiendedel i 2050 i forhold til referenceåret 2010.

"Kommissionen skal skabe en overordnet forståelsesramme for, hvad grøn omstilling faktisk er og hvordan vi skal gribe opgaven an."

Kommissionens hovedopgave skal være at udarbejde scenarier for, hvordan en omstilling til en cirkulær økonomi kan gennemfø-

res inden for centrale forsynings- og forbrugsområder. Den grønne omstilling skal gennemsyre alle samfundets sfærer. Det handler om de produkter vi forbruger, om vores fødevarer, om måden vi transporterer os på og om vores bygninger og boliger.

Kommissionen skal skabe en overordnet forståelsesramme for, hvad grøn omstilling faktisk er og hvordan vi skal gribe opgaven an. Danmark kan naturligvis ikke gå hele vejen alene, men det er visionen, at Danmark skal blive førende inden for den grønne omstilling. At Danmark skal blive det foregangsland, der udvikler de gode teknologier og kan fremvise de gode eksempler.

"At verden får et foregangsland, er vigtigt for, at der også på globalt plan langt om længe bliver sat handling bag ordene,"

Et foregangsland der kan vise, hvad bæredygtig udvikling og grøn økonomi handler om, ved at fastholde velfærden og fortsat udvikling inden for de grænser, der sættes af miljø og ressourcer.

At verden får et foregangsland, er vigtigt for, at der også på globalt plan langt om længe bliver sat handling bag ordene, og bæredygtig udvikling kan blive til virkelighed.

Brug for målrettet indsats frem mod dansk bæredygtighed

Af Troels Dam Christensen, koordinator for 92-gruppen

Rio+20 topmødet i juni blev en skuffelse. Verdens lande kunne ikke blive enige om de nødvendige beslutninger, der skal til for at bringe kloden på mere bæredygtig kurs. Ligesom på klimaområdet er der derfor nu brug for lande, som går i spidsen og viser, at en omstilling til større bæredygtigheder

er mulig og fornuftig. Danmark bør være et sådant land.

Men hvis det skal lykkes, kræver det, at opgaven tages mere alvorligt, end den er blevet ind til nu. På trods af mange års snak om bæredygtighed og miljø, har hver dan-

sker stadig et ressourceforbrug, der ville lægge beslag på over fire jordkloder, hvis alle verdensborgere levede som vi. Og selv om Danmark på Rio mødet havde høj faneføring på emner som grøn økonomi og omstilling til bæredygtig produktion og forbrug, er der stadig lang vej igen, før vi har gennemført det hjemme.

”På trods af mange års snak om bæredygtighed og miljø, har hver dansker stadig et ressourceforbrug, der ville lægge beslag på over fire jordkloder, hvis alle [...] levede som vi.”

Der er derfor brug for nye initiativer, og en bæredygtighedskommission kan blive et vigtigt bidrag, hvis det gribes rigtigt an. Det er blandt andet vigtigt at en ny kommission ser på omstillingen af det danske ressourceforbrug i et globalt perspektiv og giver forslag til effektive og konkrete virkemidler for omstillingen til en mere grøn økonomi. To områder hvor indsatsen fortsat halter i Danmark. Og så må kommissionen være

uafhængig, have initiativ-ret og levere resultater hurtigt.

”Der er derfor brug for nye initiativer, og en bæredygtighedskommission kan blive et vigtigt bidrag [...]”

En bæredygtighedskommission skal også sammentænkes med og bidrage til den nationale bæredygtighedsstrategi, der er varslet af regeringen. Danmark har brug for en ny bæredygtighedsstrategi, men en, der modsat de tidligere udgaver, fører til tilstrækkelige resultater. Det kræver nytænkning, samt involvering og ejerskab fra både i civilsamfund, erhvervsliv og en samlet regering.

Der er derfor brug for, at regeringen nu kaster kræfter ind i dette arbejde - herunder hurtigt igangsætter en dialogproces med de relevante aktører om, hvordan en ny national bæredygtighedsstrategi for alvor bringer Danmark frem mod bæredygtighed.

Miljøministeren må kæmpe for flere midler til biodiversitetsbevarelse

Af Ann Berit Frostholt, naturpolitisk medarbejder, Danmarks Naturfredningsforening

Naturen er trængt. Den forsvinder så at sige for øjnene af os samtidig med, at den forsvinder mellem hænderne på verdens fattige. Vi har vænnet os til at tale om klimakrise og finanskriser. Men at vi som mennesker og samfund står midt i en biologisk krise, som i omfang ikke blot kan måle sig med de to anerkendte kriser, men meget vel kan vise sig langt værre for vores fremtid, det har vi vanskeligt ved at forholde os til.

I begyndelsen af oktober mødes Biodiversitetskonventionens parter for 11. gang til konference i Indien for at gøre status for det globale mål om i 2020 at have stoppet tabet af biologisk mangfoldighed og genoprettet de forringede økosystemer. Der vil på mødet være stor fokus på, hvordan der kan tilføres flere finansielle ressourcer til den nødvendige natur- og miljøbeskyttelse globalt, og hvordan man kan få de nuværende ressourcer til at strække længere.

”Vi har vænnet os til at tale om klimakrise og finanskriser. Men at vi som mennesker og samfund står midt i en biologisk krise, [...] det har vi vanskeligt ved at forholde os til.”

Desværre har verdens regeringer på 20. år fortsat meget vanskeligt ved at finde den nødvendige finansiering til de tiltag, som skal vende tabet af biologisk mangfoldighed til fremgang. Det til trods for de åbenlyse værdier som den biologiske mangfoldighed bibringer samfund verden over i form af bestøvning, rensning af vand og luft, brændsel, materialer til produktion og fødevarerforsyning. Der er derfor et stort behov for, at miljøminister Ida Auken lægger sig i selen for at opnå nye positive resultater på Biodiversitetskonventionsmødet, ikke mindst i forhold til den nødvendige finansiering.

”Der er derfor et stort behov for, at miljøminister Ida Auken lægger sig i selen for at opnå nye positive resultater på Biodiversitetskonventionsmødet.”

Som deltager ved COP 11 vil 92-gruppen blandt andet arbejde for, at der vedtages en fornuftig køreplan for ressourcemobilisering, og at det bliver gennemskueligt frem-

over, at følge om de enkelte lande udmønter de aftaler og målsætninger, som tidligere er indgået. Findes der ikke en løsning på ressourcemobilisering til en kriseram natur, vil vi med stor sandsynlighed se de flotte resultater fra biodiversitetskonventionens sidste møde (COP 10) smuldre væk og fastholde naturen på deroute.

Nej til dansk skifergas

Tarjei Haaland, klima- og energimedarbejder, Greenpeace

Tidligere klima og energiminister Lykke Friis (V) gav i 2010 to licenser til efterforskning og produktion af skifergas i store områder i Nordjylland og Nordsjælland til franske Total (80 procent) og det statslige Nordsøfonden (20 procent).

Total og Nordsøfonden arbejder nu ihærdigt på at gøre det muligt om nogle år at producere skifergas ved hydraulisk frakturering af alunskifer fra vandrette borer 3-4 kilometer nede i undergrunden. Der gøres klar til første efterforskningsboring i Vendsyssel i november – og forsøgs-frakturering i borehullet i efteråret næste år.

Erfaringerne med produktion af skifergas med frakturering i USA viser, at der følger en række alvorlige miljø- og klimamæssige problemer, som den danske befolkning har krav på at blive informeret om, inden det er for sent.

”Erfaringerne med produktion af skifergas med frakturering i USA viser, at der følger en række alvorlige miljø- og klimamæssige problemer [...]”

For at få skifergas ud af skiferen skal der under højt tryk pumpes store mængder vand med kemikalier og sand vandret ind i skiferen, så den sprækkes op og kan frigive noget af den indeholdte gas. Da det aller-meste af gassen fra hver boring indvindes de første 2 år, skal der bores hundred- til

tusindvis af borer med flere fraktureringer pr. boring. I skifergas-områderne i USA er der tale om op til 6 borer pr. km²!

”Man har i USA anvendt over 700 forskellige kemikalier ved fraktureringen. En række af disse er toksiske, mutagene eller kræftfremkaldende.”

Man har i USA anvendt over 700 forskellige kemikalier ved fraktureringen. En række af disse er toksiske, mutagene eller kræftfremkaldende. Ved fraktureringen frigøres tungmetaller og radioaktive stoffer fra skiferen, som med returvandet bringes op igen med risiko for forurening af grundvand og overfladevand.

Erfaringerne fra USA er, at 15-25 procent af borerne er utætte, at der har været flere ulykker med metan blow-outs, og at fraktureringen har udløst mindre jordskælv.

Udsigt til arealkrævende miljøskadelig skifergasproduktion med frakturering i et tætbeboet land som Danmark, hvor vi bruger urensset grundvand som drikkevand, og hvor regeringen har besluttet at udfase brugen af naturgas og andre fossile brændsler, vil føre til voksende folkelig modstand.

Frankrig, Bulgarien, Tyskland og staten Vermont i USA har sagt eller overvejer at sige nej til produktion af skifergas ved frakturering. Det bør et flertal i det danske folketing også gøre.

Vi skal have verdens bedste klimalov

Hanne Jersild, seniorrådgiver klima og energi, WWF Verdensnaturfonden

Danmark er på vej til at få en klimalov. Loven er en del af regeringsgrundlaget og vil blive udformet dette efterår og en del af næste år. Der er med andre ord tale om en unik mulighed for at skabe en lov, der kan styrke omstillingen til en grøn økonomi og blive en dynamisk ramme om den samlede danske indsats for at nedbringe udledningen af drivhusgasser inden for energi, landbrug og transport.

Klimaloven kan skabe langsigtede gennemsigtige rammer for virksomheder og borgere mange år ud i fremtiden og styrke de grønne teknologivirksomheders muligheder for ny innovation og vækst. Og den vil kunne inspirere andre lande til, hvordan klimapolitik kan gribes ansvarligt og virkningsfuldt an.

”Klimaloven kan skabe langsigtede gennemsigtige rammer for virksomheder og borgere mange år ud i fremtiden [...]”

Men hvad er det så konkret, at loven skal rumme, hvis den skal gøre en forskel for klimaet, virksomhederne og borgerne?

Ja, den bør naturligvis rumme de samme grundelementer som de eksisterende klima-

love i Storbritannien og Skotland: Langsigtede reduktionsmål og delmål der rækker mindst 15 år ud i fremtiden, samt ikke mindst nedsættelsen af et permanent uafhængigt klimaråd bestående af eksperter, der kan rådgive regering og Folketing om klima- og energipolitikken.

Men kan vi ikke gøre det endnu bedre ved at skabe en klimalov, som i endnu højere grad sikrer, at klima tænkes ind i samfundsudviklingen?

Kan loven for eksempel være med til at styrke sammenhængen mellem det nationale og lokale niveau, så kommunerne får en klarere rolle at spille og værktøjer til at løse opgaven? Kan den styrke rammerne for folkeoplysningen og undervisningen om klima og energi, så danskerne får større forståelse for, hvad der skal til, og hvad de selv kan gøre? Kan den være med til at styrke rammerne for cleantech virksomhederne, der skal levere fremtidens klima- og energiløsninger?

Det er nu, at der skal tænkes kreativt med på, hvordan vi får skabt verdens bedste klimalov.

Lave CO₂-priser truer dansk og europæisk klimapolitik

Af Gunnar Boye Olesen, politisk koordinator, Vedvarende Energi

Det er glædeligt, at vi i Danmark har en ambitiøs regering, der vil reducere drivhusgasudslippet med 40% fra 1990 til 2020. Men de danske planer bygger i høj grad på EU's klimapolitik, og her er en krumtap, CO₂-kvotesystemet, ved at revne. Prisen på CO₂-kvoter er halveret siden 2009, så man nu kan købe retten til at udlede et ton CO₂ for kun knapt 60 kr. Den pris skaber ikke meget incitament til at udskifte kul, olie og gas med vedvarende energi.

”[...] man kan nu købe retten til at udlede et ton CO₂ for kun knapt 60 kr. Den pris skaber ikke meget incitament [...]”

EU står overfor en ny kvoteperiode 2013-2020, og der er lagt op til mindre ændringer i systemet, blandt andet at elselskaber ikke mere skal modtage gratis kvoter, men i stedet købe kvoter på auktioner. Men i systemet er det planlagt at sælge så mange kvoter, at der vil være overskud af kvoter og dermed lave priser i en længere årrække.

”Danmark må [...] som progressivt land både støtte Kommissionens indsats for at reducere antallet af kvoter og komme med nye forslag [...]”

EU-kommissionen er klar over problemet. Den har stoppet brugen af kvoter fra de dårligste CDM-projekter fra april 2013 (fra kinesiske freonfabrikker) og har bedt EU-landene om mandat til at reducere mængden af kvoter på de kommende auktioner ved en ændring af kvotedirektivet. Danmark må her som progressivt land både støtte Kommissionens indsats for at reducere antallet af kvoter og komme med nye forslag som eksempelvis en devaluering af gamle kvoter, så for eksempel tre gamle ubrugte kvoter kun bliver vekslet til én ny i det nye system 2013-2020.

Danmark må afdrage på sin klimagæld

Af Mattias Söderberg, Folkekirkens Nødhjælp

Det er positivt, at regeringen i sit forslag til finanslov for 2013 fortsat afsætter penge til en klimapulje til udviklingslandene. Med regeringens store klimafokus er det ikke en overraskende nyhed, men det er alligevel godt, at Danmark gør alvor af løftet om, at den danske klimafinansiering til ulandene bliver fortsat, også efter at den så kaldte opstartsfinansiering slutter i 2012.

”Klimafinansiering til udviklingslandene bør ses som kompensation. Det er de rige lande, der har det historiske ansvar for langt den største del af klimaforandringerne.”

Spørgsmålet er dog, hvad klimapengene skal bruges til.

Klimafinansiering til udviklingslandene bør ses som kompensation. Det er de rige lande, der har det historiske ansvar for langt den største del af klimaforandringerne. Vores velfærdssamfund er ikke kun bygget af hårdt arbejde, gode initiativer, og fungerende skatte- og fordelingspolitik. Væksten har også ledt til store udslip af drivhusgasser, der har ledt til de klimaændringer, der ses tydeligere og tydeligere i dag.

Vi må også supplere med egne løsninger, for eksempel ved at indføre en CO₂-afgift i perioder, hvor kvoteprisen er lav, og danske kraftværker eksporterer el produceret med kulkraft. På grund af den store udveksling af el mellem Danmark og vore nabolande, kan vi ikke bare sætte afgift på CO₂ fra el-produktionen, men vi kan lægge skat på i perioder, hvor Danmark eksporterer strøm.

Folketinget diskuterer nu revisionen af CO₂-kvoteloven. Det er en oplagt mulighed for at sætte fokus på problemerne med EU's kvotesystem, dets betydning for den danske energistrategi, og hvad vi skal gøre både i EU og i Danmark.

Samtidig med at tørke i USA og smeltende is på Grønland har trukket overskrifter de seneste måneder, har mange ulande, ikke mindst i Afrika, kæmpet med tørke, oversvømmelser og uforudsigelige skift i vejret. De fleste ulande har ikke bidraget meget til klimaforandringerne, men de har et hurtigt stigende behov for hjælp og støtte til at imødegå dem, og der er derfor brug for de rige landes klimafinansiering.

Hvis man ser klimafinansieringen som kompensation, så bør man også give ulandene en mulighed for at udtrykke, hvordan de vil kompenseres. Det kan man for eksempel gøre ved at give pengene gennem nogle af de klimafonde, hvor ulandene er med til at beslutte, hvordan pengene skal bruges.

”Hvis man ser klimafinansieringen som kompensation, så bør man også give ulandene en mulighed for at udtrykke, hvordan de vil kompenseres.”

I de kommende måneder arbejdes der intensivt på at lave en fordeling af næste års danske klimapulje. Regeringen har helt sikkert mange gode idéer til, hvordan pen-

gene kan bruges. Det vil dog klæde regeringen, som ellers taler meget om at lytte til ulandene, at placere majoriteten af den danske klimapulje i multilaterale klimafonde hvor ulandene har indflydelse. Så vil vi for alvor afdrage på den danske klimagæld.

Se også 92-gruppens brev om klimapuljen til udviklingsministeren og klima- og energiministeren på www.92grp.dk

Ny klagemekanisme for virksomheders samfundsansvar – et skridt i den rigtige retning

Af Christine Jacobsen Mulvad, politik- og kommunikationsrådgiver, 92-gruppen

Danmark har fået en ny mæglings- og klageinstitution, der skal fremme, at danske virksomheder overholder menneskerettigheder og miljøregler. Den skal fungere som mæglings- og klagemekanisme for bl.a. arbejdstagere, miljørepræsentanter og andre virksomheder, der kan indberette klager, hvis de oplever at danske virksomheder ikke følger OECD's retningslinjer for virksomheders samfundsansvar.

"[...] der er en voksende forventning om, at erhvervslivet må være med til at løse alt fra klima-, miljø- til fattigdomsudfordringen."

Den tidligere OECD klagemekanisme har ikke fungeret, og den nye mæglings- og klageinstitution kommer til at styrke en mere bæredygtig udvikling for danske virksomheder, der opererer i lande med mangelfuld lovgivning og retssystemer. Institutionen får dermed en vigtig funktion, der ikke har eksisteret i samme omfang før i Danmark.

Efter klimatopmødet i København i 2009 og Rio+20 mødet om bæredygtig udvikling i Brasilien i sommer, er det klart, at verdens regeringer har svært ved at løse de globale miljø- og udviklingsproblemer. Samtidig er der en voksende forventning om, at så må

erhvervslivet være med til at løse alt fra klima-, miljø- til fattigdomsudfordringen. Det har resulteret i en stigende indflydelse og inddragelse af den private sektor i nationale og internationale politikker og strategier, men uden at rammebetingelserne for virksomhedernes ansvar er fulgt med. Med den nye klagemekanisme, sender den danske regering derfor et vigtigt signal om betydningen af virksomhedernes samfundsansvar i en global kontekst.

Den nye mæglings- og klagemekanisme er et kompromis mellem forskellige interesser, og der er forsat en række områder hvor institutionen har mangler. Eksempelvis tidsrammerne for sagsbehandlinger og manglen på en uafhængig ombudsmandsfunktion, der har indflydelse på en effektiv og fair arbejdsgang for de inddragede parter.

"Med den nye klagemekanisme, sender den danske regering [...] et vigtigt signal om betydningen af virksomhedernes samfundsansvar [...]"

Men med det nye lovgrundlag ser institutionen stadig ud til at blive en af de bedste OECD klagemekanismer på globalt plan. Nu handler det så om at få prøvet den af og sikre, at den også fungerer i praksis.

Er det i strid med loven at blive udnævnt som Fairtrade by?

Af Nils Brøgger Jakobsen, leder af kampagneafdelingen i Mellempøkeligt Samvirke

I sommer kom Statsforvaltningen i Midtjylland med en opsigtsvækkende afgørelse. Myndigheden, der fører tilsyn med landets kommuner, mener, at det er ulovligt, når Aarhus Kommune har valgt at være såkaldt Fairtrade By.

”At Aarhus og de fem andre danske kommuner har valgt at blive Fairtrade Byer [...] er ikke et odiøst eller radikalt skridt at tage – det burde være et naturligt valg.”

Afgørelsen har vidtrækkende konsekvenser, hvis den ikke bliver omstødt. Ikke kun fordi fem andre kommuner i landet også er Fairtrade Byer, herunder København. Men også fordi afgørelsen underminerer det store arbejde, der igennem de seneste år er blevet udført ude i landets kommuner og på Christiansborg, når det gælder det offentlige indkøb og bæredygtighed.

At Aarhus og de fem andre danske kommuner har valgt at blive Fairtrade Byer betyder, at de i deres indkøb blandt andet vælger Fairtrade eller tilsvarende kaffe. Dette er ikke et odiøst eller radikalt skridt at tage – det burde være et naturligt valg. Langt de fleste kommuner i landet har jo allerede en indkøbspolitik, der medtænker miljø og bæredygtighed, samt forholder sig aktivt til, hvordan produkterne, de benytter i den kommunale husholdning, er fremstillet. Men i Statsforvaltningens optik må offentlige indkøb kun være styret af, at købe hvad

der i deres terminologi er ”bedst og billigst”.

Men hvad betyder det egentligt? Kan noget være bedst, hvis det er produceret under kritisable forhold? Vi troede, det var gået op for alle, at vi lever i en globaliseret verden, og derfor er nødt til aktivt at forholde os til, hvor produkterne kommer fra og hvordan de er fremstillet.

Det er da også de signaler, der har lydt fra politisk hold det seneste stykke tid. Fødevareminister Mette Gjerskov har fremlagt en plan for mere økologi i kommunerne. Miljøminister Ida Auken har sagt, at det offentlige skal bruge sine indkøbsmuskler til at skabe en mere bæredygtig udvikling – herunder også en mere social bæredygtig fremtid.

”[...] i Statsforvaltningens optik må offentlige indkøb kun være styret af [...] hvad der i deres terminologi er ’bedst og billigst’.”

Der findes over 1000 Fairtrade Byer på verdensplan, som igennem en årrække har kørt uden at støde ind i afgørelser som den midtjyske. I Holland og Sverige har rets- og forvaltningsinstanser blåstemplet projektet. Embedsmænd og ansvarlige politikere herhjemme bør nu komme til samme konklusion.

Globale bæredygtighedsmål – hva’ for en fisk?

Af Alexander Ege, politisk rådgiver, 92-gruppen

På sommerens Rio+20 topmøde i Brasilien var der mange der forventede, at et sæt globale bæredygtighedsmål (SDGer) ville blive født. Verdens ledere kunne dog ikke blive enige om hverken form eller indhold,

og det endte derfor med, at der kun blev enighed om at igangsætte en FN proces frem mod de endelige mål.

Det er især to forslag til SDGer, der har fået tilslutning. Et fra EU og et fra Peru, Bolivia

og de Forenede Arabiske Emirater (UAE). EU's forslag er baseret på en ressource tilgang, og går ud på, at man laver fem overordnede mål om vand, energi, havområder, jord og affald. Hvert mål har mere specifikke delmål indenfor hver af de tre dimensioner i bæredygtighed.

Forslaget fra Peru, Bolivia og UAE går ud på at sikre udryddelsen af fattigdom, og derudover have specifikke mål omkring blandt andet fødevarer sikkerhed og forbruget af ressourcer.

”Vi mener, at der er et stort potentiale i bæredygtighedsmålene, hvis de bliver konstrueret rigtigt [...]”

Ifølge slutdokumentet fra Rio+20, skal der nedsættes en arbejdsgruppe med 30 repræsentanter fra verdens lande, der skal komme med forslag til de endelige bæredygtighedsmål. Denne arbejdsgruppe skal ned-

sættes senest ved åbningen af FN's generalforsamling i september i år, men i øjeblikket tyder alt på, at det bliver forsinket. Landene er nemlig i gang med indædte kampe omkring fordelingen af pladserne. Først når arbejdsgruppen er konstitueret, beslutter den selv sin arbejdsgang. Derfor er det begrænset, hvad der vides om den videre proces på nuværende tidspunkt.

Arbejdsgruppen skal aflevere sin rapport til FNs 68. generalforsamling i 2013, og i sit arbejde forholde sig til den proces, der samtidigt forløber omkring udpegningen af nye FN udviklingsmål efter 2015.

92-gruppen følger disse processer tæt. Vi mener, at der er et stort potentiale i bæredygtighedsmålene. Hvis de bliver konstrueret rigtigt, og kommer til at gælde for alle lande, kan de være med til at få hele verden ind på en mere bæredygtig kurs.

Finanslovsforslag: De fattigste glemmes ikke trods krisetid

Af Kirsten Hjørnholm Sørensen, politisk rådgiver, Mellempøkeligt Samvirke

Regeringen præsenterede 27. august et finanslovsforslag for 2013, hvor der lægges op til en stigning i udviklingsbistanden på 371 millioner kroner. Dermed holder regeringen sit løfte om at lade udviklingsbistanden stige, indtil den når 1 procent af bruttonationalindkomsten. I 2011 gav Danmark 0,86 procent af BNI i udviklingsbistand.

”Regeringen fastholder, at Danmark skal udvise global ansvarlighed trods krisetider [...]”

Mellempøkeligt Samvirke hilser den lille stigning i udviklingsbistanden velkommen, men havde håbet på et klart overblik over, hvornår Danmark igen lægger sig i front på området. Regeringen fastholder, at Danmark skal udvise global ansvarlighed trods krisetider, men der er stadig brug for at holde øje med, om pengene går til verdens fattigste. I 2011 valgte regeringen at opdele dansk udviklingsbistand i to rammer - en fattigdomsorienteret ramme og en global ramme - i erkendelse af det problematiske i at blande fattigdomsorienteret bistand

sammen med blandt andet klimaindsatser i mellem-indkomstlande og flygtningemodtagelse i Danmark. På den måde er det blevet langt lettere at holde øje med, hvor stor en andel af dansk udviklingsbistand, der reelt går til verdens fattigste.

Det er særligt i forbindelse med udmøntningen af den nye udviklingspolitiske strategi "Retten til et bedre liv", at fattigdomsorienteringen skal gælde, og her er der positive tegn. Der er flere penge til de folkelige organisationer, som netop kan sikre et levende demokrati og fokus på menneskerettigheder. Det er på fattigdomsorienteringen af dansk bistand, at de gode intentioner skal måles.

Oplysningsbevillingen stiger lidt over de kommende år, og det er ligeledes positivt. Pengene skal gerne engagere danskerne i debatten om, hvordan vi afskaffer fattigdom, og ikke blot bruges til at fortælle om hvor godt bistandsarbejde, Danmark selv har lavet.

"[...] der er stadig brug for at holde øje med, om pengene går til verdens fattigste."

Men desværre viderefører regeringen også tiltag, som peger i en anden retning.

Regeringen genoptager blandt andet indbetalingerne til den afrikanske garantifond, som Mellemløbet Samvirke tidligere har krævet lukket, fordi fonden har hovedsæde i skattelyet Mauritius, og fordi pengene fra fonden kun med ringe sandsynlighed når de fattigste.

Ambitiøst projekt vil give bud på fremtidens landbrug

Af Leif Bach Jørgensen, faglig medarbejder, Det Økologisk Råd

Landbrugets krise spidser til - for landmænd, der er havnet i en gældskrise, for mindre landbrug, som ikke kan klare sig i konkurrencen, og for miljøet, som betaler prisen for en intensiv og specialiseret landbrugsproduktion. Derfor tager Det Økologiske Råd i samarbejde med anerkendte forskere fra Fødevareøkonomisk Institut og Institut for Agroøkologi ved hhv. Københavns og Århus Universitet hul på et stort, ambitiøst 3-årigt forskningsprojekt, støttet af Velux-fonden.

"[...] projektets deltagere vil beskrive landbrugets udfordringer og samtidig pege på løsninger, der kan reducere belastningen af klima, natur og miljø."

Målet er at løfte debatten, skabe nye visioner og afsætte pejlemærker for fremtidens bæredygtige landbrug. Først og fremmest for landbruget i Danmark, men også i resten af EU.

Ved hjælp af modelbaserede analyser vil projektets deltagere beskrive landbrugets udfordringer og samtidig pege på løsninger, der kan reducere belastningen af klima, natur og miljø. Projektet vil udarbejde for-

skellige scenarier for fremtidens landbrug i Danmark, baseret på en lang række variable og parametre. Det er tanken, at scenarierne skal kunne bruges interaktivt på nettet.

"Målet er at løfte debatten, skabe nye visioner og afsætte pejlemærker for fremtidens bæredygtige landbrug."

Projektet har også som et delmål at bidrage til reformprocessen i EU af den fælles landbrugspolitik CAP, som stadig sluger 40% af EU-budgettet. Der er her igangværende forhandlinger, blandt andet om at knytte yderligere miljømæssige betingelser til EU-støtten, samt om at give landene større mulighed for at kanalisere støtten over til natur og miljø.

Projektet skal også udvikle anbefalinger til den nationale og regionale implementering af reformen, både i Danmark og i andre regioner i Europa. Projektet vil samarbejde med europæiske forskere og NGO'er om denne del. Der er planlagt en debat og præsentation af scenariearbejdet på en europæisk konference i efteråret 2013 om udviklingsveje for strukturelt meget forskelligartede lande og regioner.

ARRANGEMENTER

29. september
Kl. 14-15
Danmarks Akvarium
Kavalergården 1
2920 Charlottenlund

Præmieoverrækkelse for Danmarks bedste havfoto

WWF har i løbet af sommeren opfordret danskerne til at tage billeder af den smukke natur og dyrene i vandet. Det har resulteret i over 100 fotos, og nu skal de bedste findes. Billederne er blevet bedømt af et dommerpanel bestående af Mikkel Beha Erichsen, vært på Go' Morgen Danmark, Lasse Spang-Olsen, filminstruktør og dykker, Katherine Richardson, professor i havbiologi på Københavns Universitet og fotojournalist Nikolai Linares.

Tilmelding senest den 21. september til:

g.frandsen@wwf.dk

2. tirsdag i måneden
kl. 17.00-19.00
En cafe i København
(Se: www.greendrinks.org.)

Green Drinks København

I over 300 byer verden over mødes folk med interesse for miljø til en månedlig uformel komsammen kaldet Green Drinks. Hensigten er at skabe netværk på tværs af NGO'er, industri, universiteter og andre med interesse for miljø, bæredygtighed og CSR.

Pris: Gratis, men tilmelding modtages gerne på:

greendrinks.cph@gmail.com

Yderligere oplysninger: Kontakt Anders Knudsen på 22 39 01 03

Øko-kalenderen på Øko-info

Nyt om grønne og økologiske arrangementer fra hele landet på www.eco-info.dk.

Redaktion

Dette nummer af nyhedsbrevet er redigeret af Troels Dam Christensen og Christine Jacobsen Mulvad, 92-gruppen, og Anne Liv Eberlein, WWF Verdensnaturfonden.

Tidligere numre kan ses på www.92grp.dk

Ønsker du at til- eller afmelde nyhedsbrevet, send en mail til: 92-gruppens_nyhedsbrev@wwf.dk

92-gruppen

c/o Care Danmark
Jemtelandsgade 1
2300 København S.
T 35 24 50 90
E 92grp@92grp.dk